

جوادی املی، عبدالله، ۱۳۱۲ -

دنیاشناسی و دنیاگرایی در نهج البلاغه / گردآوری و تنظیم از آثار جوادی

املی، عباس رحیمیان محقق، -- قم: مرکز نشر اسراء، ۱۳۸۰.

۱۶۵ ص: ۱۰/۵ * ۱۹ س م.

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیما.

ISBN: 978-964-5984-59-3

چاپ ششم: ۱۳۹۳.

کتابنامه به صورت زبرنویس.

اکثر مباحث و مستندات این کتاب برگرفته از نهج البلاغه بوده است.

۱. دنیوی گرای. ۲. علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت -

۴۰ ق. نهج البلاغه برگزیده ب. عنوان. ج. عنوان نهج البلاغه برگزیده.

۲۹۷ / ۶۳۲

BP ۲۵۰ / ۵ / ۹۵۹

۱۳۷۵۴ - ۸۰ م

کتابخانه ملی ایران

ویراست دوم

• کتاب: دنیاشناسی و دنیاگرایی در نهج البلاغه

• گردآوری و تنظیم از آثار ایقانه جوادی املی، عبدالله محقق، حجة الاسلام عباس رحیمیان محقق

• ناشر: مرکز نشر اسراء

• حروف نگاری و صفحه آرایی: مرکز نشر اسراء

• چاپخانه: مرکز چاپ و انتشارات اسراء

• نوبت چاپ: ششم

• سال نشر: پاییز ۱۳۹۳ هـ.ش

• شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۹۸۴-۵۹-۳

• تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

• قیمت: ۳۵۰۰۰ ریال

همه حقوق طبع محفوظ است

آدرس: قم، بلوار ۷۵ مری عمار باسر - نیش خابان فدوسی - بناد بین المللی علوم وحیانی اسراء

تلفن: ۷۷۶۴۳۵۶ - ۷۷۶۴۳۵۷

سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۱۱۸۲

پست الکترونیک: info@nashr.esra.ir

<http://nashr.esra.ir>

فهرست

- ۹ سخن ناشر
- ۱۳ در آمد
- ۱۳ دنیا در لغت
- ۱۳ دنیا در قرآن
- ۱۴ دنیا در سنت
- ۱۵ اقسام دنیا
- ۱۹ حیات دنیایی و زندگانی طیب
- ۲۳ فصل یکم: ویژگی های دنیای ممدوح
- ۲۳ فریبنده نبودن دنیا
- ۲۶ انسان مختال
- ۲۷ چهره زشت و زیبای دنیا
- ۳۰ تهدید دنیا
- ۳۱ راهنمایی دنیا
- ۳۵ عبرت آموزی دنیا

- ۳۹ عبرت‌هایی از دنیا
- ۴۲ دنیای متغیّر
- ۴۵ زمان‌شناس فرزانه
- ۴۶ دنیا محلّ آزمون
- ۴۹ آزمون به نعمت
- ۵۲ امتحان با خیر و شر
- ۵۵ آمیختگی عم و شادی دنیا
- ۵۷ دنیا دار تزامم
- ۵۹ گذرگاه بودن دنیا
- ۶۳ فصل دوم: ویژگی‌های دنیای مذموم
- ۶۳ مراحل دنیای مذموم
- ۶۵ دنیا، بازیچه و سرگرمی
- ۶۷ حکمت و دنیای بازیچه
- ۷۰ دنیای بازیچه و کودکان کهن سال
- ۷۲ عطش آفرینی دنیا
- ۷۵ تنوع بازیگری دنیا
- ۷۵ دنیا زینت پست

- ۷۸ ثروت اندوزی
- ۸۱ تکاثر علم و عبادت
- ۸۲ حقارت دنیا
- ۸۵ فصل سوم: آثار دوستی دنیا
- ۸۸ ۱- دوستی دنیا، ریشه همه خطاها
- ۸۹ ۲- دشمنی با آخرت
- ۹۲ ۳- خواب غفلت
- ۹۵ غفلت، چرک جان
- ۹۸ ۴- اضطراب
- ۱۰۲ ۵- دل بستگی به مقام دنیوی
- ۱۰۴ جاه طلبی طاغیان و خانه نشینی اولیا
- ۱۰۸ ۶- اعراض از یاد خدا
- ۱۱۰ ۷- محرومیت از معرفت حقیقی
- ۱۱۳ دنیاگرایی به معنای جامع
- ۱۱۸ معیار دنیاگرایی
- ۱۲۳ فصل چهارم: راه درمان دنیاگرایی
- ۱۲۳ زهد

- ۱۲۶ نشانه زهد
- ۱۲۷ زهد راستین
- ۱۲۹ زهد منفی
- ۱۳۱ بدعت مسیحیان
- ۱۳۳ آسایش در جهان پر آشوب
- ۱۳۶ بی رغبتی به اهل دنیا
- ۱۳۷ زهد پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
- ۱۳۹ ترسیم زندگی پیامبر از زبان علی رضی الله عنه
- ۱۴۳ زهد امیرالمؤمنین رضی الله عنه
- ۱۴۹ چشم پوشی علی رضی الله عنه از لذایذ دنیایی
- ۱۵۲ بی رغبتی امیرالمؤمنین رضی الله عنه به سیم و زر
- ۱۵۴ بی اعتنایی علی رضی الله عنه به حکومت دنیا
- ۱۵۶ سفارش کارگزاران حکومت به ترك دنیا
- ۱۶۰ تمثیل امیرالمؤمنین رضی الله عنه در باره دنیا
- ۱۶۳ علی رضی الله عنه پیروز دو جبهه
- ۱۶۴ تأسی به زهد علی رضی الله عنه

سخن ناشر

دنیا که مرحله نازل هستی و نماد نازلترین مراحل وجود است، پدیدۀ شگفتی است که تا از منظر حق و بصیرت نگاه نشود و از دیدگاه ناقد بصیر و نافذ حاذق نگذرد قطعاً معرفت، تقابل و تعامل با آن غیر ممکن و چه بسا موجب خسران جان و ویرانی تن می گردد.

بدیهی است گذران زمان و سپری کردن دوران که در بستر دنیا صورت می گیرد ذاتاً کمال نوده بلکه گاهی سقوط انسانی و هبوط از مرحله برتر را به همراه خواهد داشت. شب و روز دنیا نشان از دوگانگی چهره آن دارد. دنیا در هیچ جلوه اش هرگز يك چهره نبوده و همواره گاهی چهره تاریك و سیاه و گاهی جلوه روشن و سفید را ارائه می دهد. حتی اگر برترین نوع هدایت، یعنی قرآن هم در دنیا ظهور پیدا کند، دنیا آن را به محکم

و متشابه تقسیم می‌کند، در کنار انبیا متنبیان را می‌نشانند و در جوار ملل، نحل را قرار می‌دهد و در جنب انسان، حیوان را به نمایش می‌گذارد، هرگز با انسان براساس صدق و یک‌رویی سخن نگفته و برخورد نمی‌کند، چهره‌های مختلف آن از یک سو و کشش‌ها، و جذبه‌های گوناگون آن از سوی دیگر دنیا را عنصری مهلك و دام مهبی ساخته که انسان را هشدار می‌دهد تا احساس خطر کند و بدان نزدیک نشده و از آن حذر کند. اما نمی‌توان جلوۀ دیگر دنیا را که بستر کمال و سعادت و مایه نجات و فلاح است نادیده گرفت و به بهانه خطرزا بودن آتش، از بهره‌ها و پخته شدن انسان‌ها در درون آن و بیرون آمدن از خامی جهالت و ضلالت محروم ماند.

این معجون غریب و خلیط عجیب که چهره‌ای از آن ممدوح است و گرایش به آن مایه خیر و سعادت و جلوۀ دیگر آن مذموم است و تمایل به آن موجب افت و سقوط، انسان را بر آن می‌دارد تا از اندیشه و رفتار شخصیت شاخصی بهره گیرد که عین حق و عدل است

و تمامی زوایای دنیا و فراز و فرود آن را دانسته و در مقام اندیشه و معرفت، شناسای علیم قادر و در مقام عمل و رفتار نیز از همه خصیصه‌ها رسته و به همه اوج‌های آن پیوسته است و او کسی جز حضرت امیرالمؤمنین علی ابن ابی طالب علیه السلام نیست که امسال نیز از ناحیه مقام معظم رهبری حضرت آیه‌الله خامنه‌ای (دام ظلّه العالی) سال رفتار علوی نام گرفته است، به جاست که با تاسی به اندیشه و انگیزه آن حضرت در مرحله علم و عمل توفه بگیریم و بهره ببریم.

این مجموعه مختصر، که انتخابی مناسب از مجموعه بیانات حضرت استاد آیه الله جوادی آملی (دام ظلّه) است شاهی گویا و دلیلی رسا بر آن ادعای صادق است. این مجموعه به انگیزه دست یافتن به مباحث حضرت استاد و ایجاد قلمرو وسیع‌تر برای استفاده علاقمندان پدید آمده است. انتخاب و چینش مباحث آن توسط یکی از فضلای مرکز تحقیقاتی اسراء جناب حجة الاسلام آقای عباس رحیمیان محقق صورت گرفته و ویرایش این اثر نیز توسط حجة الاسلام سعید

بندعلی انجام پذیرفته است. ضمن تقدیر از دوستان محترم و فاضل، گفتنی است که این کتاب در چهار فصل تنظیم و فراهم آمده است. نخست به بیان معانی دنیا در لغت و کتاب و سنت و اقسام آن پرداخته شده، سپس در فصل اول ویژگی های دنیای ممدوح و در فصل دوم ویژگی های دنیای مذموم بیان شده است و در فصل سوم، گرایش به دنیا و آثار منفی و مخرب آن گوشزد گردیده و در فصل چهارم و پایانی کتاب، راه درمان و علاج دنیاگرایی به صورت روشن مطرح شده است، و چون اکثر مباحث و مستندات این کتاب از صحیفه بی بدیل علوی، نهج البلاغه است لذا این کتاب به نام دنیاشناسی و دنیاگرایی در نهج البلاغه نام گرفته است.

امید است این کتاب بتواند همه ما و خوانندگان گرامی را گامی به سیره علوی و رفتار ولوی نزدیک کند و چهره ولایتش را در جان ما روشن تر و امید شفاعتش در قلب ما پرفروغ تر گرداند.

مرکز نشر اسراء